

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben verschillende fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Infrastructuur en Milieu over het ontwerpwijzigingsbesluit instelling Autoriteit Nucleaire veiligheid en Stralingsbescherming (Kamerstuk 25 422, nr. 148).

De voorzitter van de commissie,
Van Dekken

Adjunct-griffier van de commissie,
Jansma

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inleiding

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van voorliggend ontwerpwijzigingsbesluit en willen daarover nog enkele vragen stellen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpwijzigingsbesluit en hebben op het moment geen vragen hierover.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpwijzigingsbesluit. De leden van deze fractie hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

SP

De leden van de SP-fractie delen de opvatting dat het van belang is de onafhankelijkheid van de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) goed te borgen. Zij vragen echter wel of met het huidige voorstel de taken en verantwoordelijkheden op juiste en overzichtelijke wijze zijn verdeeld. Zij vragen dit met name ten aanzien van de veiligheid. Wie is nu wanneer waar verantwoordelijk voor? Dit blijft ondanks eerder gevoerde debatten toch wat onduidelijk. Op welk moment zijn de Minister van Veiligheid en Justitie en de Minister van Infrastructuur en Milieu eindverantwoordelijk inzake veiligheids- én beveiligingsvraagstukken? Deze leden denken dan met name aan grote ongevallen, crisisvoorbereiding en de mogelijkheden van terreuraanslagen en sabotage of diefstal. Zij vrezen enerzijds versplintering en anderzijds een te grote afstand tot betrokken bewindspersonen. Zij vragen verdere verduidelijking.

De leden van de SP-fractie vragen wie de eindverantwoordelijkheid draagt voor de financiële zekerheidsstelling ten behoeve van de ontmanteling van kernreactoren. Is het juist dat de goedkeuring van de plannen bij de Minister van Financiën ligt, maar dat de betrokken instelling eindverantwoordelijk blijft? Welke rol heeft de ANVS hierbij? Ook hier zien deze leden graag een verdere verduidelijking.

De leden van de SP-fractie vragen of de Minister van Veiligheid en Justitie of de Minister van Infrastructuur en Milieu betrokken is bij het verstrekken van vergunningen en verlenen van toestemming inzake doorvoer van radioactieve stoffen en splijtstoffen. Zo nee, op welke wijze maakt de ANVS de veiligheidsafwegingen die hiermee samenhangen? Deze leden vragen hetzelfde ten aanzien van het vervoer van radioactieve stoffen en splijtstoffen.

De leden van de SP-fractie vragen hoe de deskundigheid van de ANVS wordt geborgd. Zij denken hierbij met name aan het in huis hebben van voldoende specialisten. Kan (het borgen van) de slagkracht van de ANVS verder worden toegelicht?

De leden van de SP-fractie vragen met welke op pagina 20 van het ontwerpwijzigingsbesluit genoemde «andere betrokken bestuursorganen» de ANVS vooraf afstemming dient te bereiken alvorens verordeningen vast kunnen worden gesteld. Verder vragen deze leden waaruit de inspraakprocedure bestaat.

De leden van de SP-fractie vragen of inmiddels meer gezegd kan worden over de toezichtvisie die door de Minister is toegezegd in het plenaire debat over de ANVS van 7 april 2016.

D66

De leden van de D66-fractie vragen of de Kamer wel de definitieve versie heeft ontvangen van het ontwerpwijzigingsbesluit. De leden van deze fractie constateren namelijk een tweetal «PM's» onder punt 7. Deze leden zijn benieuwd naar wat beide PM's betekenen en vragen de Minister het ontwerpwijzigingsbesluit op genoemde punten te verbeteren en/of te verhelderen, dan wel de Kamer van een herziene en definitieve versie van dit Ontwerpwijzigingsbesluit te voorzien.

De leden van de D66-fractie hebben tijdens de behandeling van de Wijziging van de Kernenergiewet in verband met de instelling van de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (Kamerstuk 34 219) aangegeven dat er nog veel belangrijke informatie over de ANVS ontbrak, namelijk over budget en capaciteit, toezicht en samenwerkingsafspraken met andere diensten en/of instellingen. Deze leden hebben eveneens aangegeven er veel waarde aan te hechten dat deze informatie de Kamer tijdig bereikt met het oog op de begrotingsbehandeling 2017. De Minister zegde destijds toe dat zij deze informatie vóór de zomer aan de Kamer zou doen toekomen. Op basis van deze toezegging hebben deze leden een motie die de regering oproept de Kamer zo spoedig mogelijk te informeren over de invulling van de genoemde aspecten ingetrokken. Deze leden vragen waarom deze informatie de Kamer nog steeds niet heeft bereikt. Deze leden vragen voorts wanneer zij deze informatie mogen verwachten. Welke redenen liggen er ten grondslag aan de vertraging en kan de Minister deze redenen nader uiteenzetten?

De leden van de D66-fractie zien zich voorts genoodzaakt om dit schriftelijke overleg aan te grijpen om enkele vragen te stellen over bovengenoemde nog altijd ontbrekende informatie.

Ten aanzien van budget en capaciteit vragen de leden van de D66-fractie of de Minister inmiddels een beeld heeft van het benodigde budget en de benodigde capaciteit die noodzakelijk zijn voor een adequate uitrusting van de ANVS. Zo nee, waarom niet? Met het oog op de begrotingsbehandeling 2017 vragen deze leden of er volgens de Minister aanvullende financiële middelen nodig zijn om de kwaliteit van de werkzaamheden van de ANVS adequaat te borgen. Zo ja, hoeveel geld is er aanvullend nodig en kan de Minister de Kamer van een verantwoording daarover voorzien? Zo nee, waarom niet en kan de Minister de Kamer van een verantwoording daarover voorzien?

Ten aanzien van toezicht vragen de leden van de D66-fractie of de Minister inmiddels de Kamer kan informeren over de toezichtvisie voor de ANVS. Zo nee, waarom niet? Deze leden hechten veel waarde aan goed functionerend toezicht en brengen in herinnering dat in het recente verleden zowel bij de overheid als in het bedrijfsleven is gebleken dat goed en scherp toezicht noodzakelijk is als waarborg voor kwaliteit. Deze leden brengen voorts in herinnering dat de Minister, ondanks nog geen toezichtvisie te hebben gepresenteerd, wel in de wetsbehandeling inzake (de instelling van) de ANVS aangaf dat er in ieder geval geen raad van toezicht voor de ANVS komt vanwege het kabinetsbeleid om geen nieuwe raden van toezicht op te richten. Deze leden vragen de Minister toe te lichten waarom zij voor zulk een belangrijke Autoriteit, namelijk de Autoriteit die de waakhond is voor alle nucleaire activiteiten in Nederland en de risico's die met deze activiteiten gepaard gaan, geen uitzondering wenst te maken op deze eigen regel. Deze leden vragen voorts wat de Minister in de plaats gaat stellen van een raad van toezicht. Met andere woorden: op welke manier gaat de Minister adequaat toezicht borgen? Graag ontvangen deze leden een uitgebreide toelichting op dit punt.

Ten aanzien van samenwerkingsafspraken met andere diensten/instellingen zien de leden van de D66-fractie dat de Minister met dit ontwerpwijzigingsbesluit beoogt eraan bij te dragen dat de expertise en kennis op het terrein van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming binnen de rijksoverheid zoveel mogelijk wordt gebundeld en effectiever wordt georganiseerd, door ook de taken en bevoegdheden waarvoor deze expertise en kennis vereist is zoveel mogelijk aan de ANVS op te dragen. Deze leden zien dit als een logische stap, maar hechten er net zoveel belang aan dat waar de ANVS geen harde bevoegdheden krijgt maar juist moet samenwerken met andere diensten/instellingen binnen de rijksoverheid, dit optimaal geregeld is. Samenwerking en onderling vertrouwen tussen diensten zijn bijvoorbeeld essentieel bij terreurdreiging of in het geval van ongelukken met kerncentrales. Deze leden blijven wijzen op het risico dat schuilt in niet adequate en/of snelle afstemming met andere diensten en op de ervaringen die er zijn bij de bedrijven die onder het Besluit risico's zware ongevallen vallen (BRZO-bedrijven). Deze leden vragen voorts of de Minister al een beeld heeft van de aangekondigde samenwerkingsafspraken met andere diensten en/of instellingen. Zo nee, waarom niet? Hoe zullen deze samenwerkingsafspraken eruit zien en worden er ook convenanten gesloten? Graag ontvangen deze leden een uitgebreide reactie op dit punt.